

# ARRESTA



LA REVISTA DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE LLEIDA - IV ÈPOCA - SETEMBRE/ OCTUBRE 2009 - Núm. 101  
Subscripció anual: 20 € / Preu exemplar: 4 €



**ARESTA 101**  
SETEMBRE-OCTUBRE 2009

2

**TEMA DE PORTADA**  
**ILLA DE LA REUNIÓ**  
*Dolors Llordés*

5

**VIATGE**  
**NUSA TENGARA**  
*Lluís Freixinet*

9

**ARTICLE**  
**PERDUT RETROBAT**  
*Dolors Llordés*

10

**CUITA EL SOL 2009**  
**CEL**

12

**EXCURSIONISME**  
**ITINERARI EXCURSIONISTA**  
NÚM. 101  
**EL PONT CABRADÍS**  
*Manel Cortès*

14

**SENDERISME**  
**UN PASSEIG PER L'ESTANY D'IVARS**  
**I VILA-SANA**  
*Rosalía i M. José*

15

**ARTICLE**  
**SOBRE L'ESPECTRE DE BROCKEN**  
*Manel Cortès*

16

**VIDA DEL CENTRE**  
**APUNTS I COMUNICACIONS**

EQUIP DE REDACCIÓ: Mercè Ciutat, Josep Lluís Gàzquez, Mercè Gàzquez, Dolors Llordés, Carmina Pardo, Carles Sàez, Núria Solé. DISSENY GRÀFIC: Josep Herrándiz. EDITA: Centre Excursionista de Lleida. REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C/ Comerç, 25. 25007 Lleida. Tel.: 973242329. Fax: 973234497. E-mail: cel@cel.cat INTERNET: <http://www.cel.cat> IMPRIMEIX: Arts Gràfiques Bobalà, SL. DIPÒSIT LEGAL: L-39-1958. Tirada: 1.200 exemplars. Publicació no lucrativa. El CEL no es responsabilitza de les opinions dels autors. Es permet la reproducció però amb l'esment de l'autor i l'origen. Subscripció de 6 números: 20 euros. Preu del número: 4 euros. Imprès en paper de cel·lulosa blanquejada sense clor. FOTO DE PORTADA: Circ de Mafate. Al fons a mà dreta Le Piton des Neiges. Arxiu: Gàzquez/Ciutat

COL·LABOREN:



**Ajuntament de Lleida**



Fundació Pública de la Diputació de Lleida



Generalitat de Catalunya  
Departament de Cultura

La passada publicació de l'especial *Aresta* 100, ha estat un triomf de la nostra entitat i el producte de la feina ben feta de bona part dels socis del CEL. Publicar ja més de 100 edicions d'una revista és una expressió de la bona dinàmica d'una entitat "sense ànim de lucre" que des del voluntariat aconsegueix perdurar. Però, al mateix temps de ser un motiu de celebració, 100 *Arestes* han de servir també per fer balanç de trajectòria, mitjançant la panoràmica que ofereixen.

*Aresta* 101. Nova centena. Com en cada cap d'any és una ocasió per fer bons propòsits, per corregir defectes i per millorar el cicle anterior. Cal ser crític per renovar-se: el concurs de portades serveix per veure la feina feta i pensar-ne de millors?... L'evolució del disseny gràfic actual, ha de marcar tendència per a una actualització?... Els continguts, variables segons èpoques, demanen noves temàtiques i punts de vista?... El cos de col·laboradors s'hauria d'ampliar amb noves signatures?... La freqüència és l'adequada?... L'edició?... El consell de redacció?... El vocal de la revista?... Tot és i ha de ser objecte de revisió. El pas del temps hi obliga.

A més de ser un interessant element de cohesió social, la nostra revista ha de reforçar les línies formatives, informatives i divulgatives de les temàtiques objecte i sentit de la nostra entitat, per consolidar l'obligat caràcter cultural que qualsevol publicació ha de tenir.

Tot agraïnt les inestimables col·laboracions passades i les futures, us convidem a participar a assolir una nova fita: l'*Aresta* 200. Esperem les vostres aportacions a qualsevol nivell. De nou gràcies per endavant.



Takamaka.  
Foto: Carles Sàez



Piton des Neiges.  
Foto: Josep Balagueró



Pujant a la Caverne Dufour.  
Foto: Carles Sàez



Refugi Plaine des Chicots.  
Foto: Carles Sàez

## Illa de la Reunió

Aquesta passada Setmana Santa vàrem estar quinze dies a l'illa de la Reunió. A grans trets, podríem dir que és una illa situada a l'est de Madagascar, en ple oceà Índic i pertanyent a França des de 1638. La seva població és d'un milió d'habitants, la meitat dels quals són descendents d'africans, el 25% d'asiàtics i la resta d'un popurri europeu. La capital és Saint-Denis, amb 140.000 habitants. L'idioma oficial és el francès. A l'illa de la Reunió hi ha dos volcans: Le Piton de la Fournaise, actiu, i Le Piton des Neiges, totalment apagat, al qual s'atribueix la creació dels tres circs de l'illa: el de Cilaos, molt urbanitzat, el de Salazie, molt verd i on es troba el poblet, diuen, més bonic de França: Hell Bourg, de cases criolles molt ben conservades, i el circ de Mafate, on només s'arriba a peu o amb helicòpter.

L'illa ofereix un gran ventall d'activitats: senderisme, escalada, alpinisme, submarinisme, barranquisme, volcanisme, etc. I ara us explicaré, a manera de ressenya, les nostres excursions.

### Roche Écrite

Sortida: Dos d'Âne (812 m, un poblet disseminat on havíem passat la nit)

Arribada: Refugi Plaine des Chicots (1.837 m), on dormim

Desnivell acumulat: + 1.025 m

L'excursió és per terreny pròpiament tropical, amb una vegetació esplendorosa, de fulles exuberants. Als matins gairebé sempre fa un sol molt escalfador que juntament amb la gran humitat entorpeix una mica les ascensions, però a partir dels migdies comença la pluja, per això gairebé



cada dia a les 6 del matí ja estàvem en solfa.

Sortida: Refugi Plaine des Chicots (1.837 m),

Arribada: Roche Écrite (2.277 m)

Desnivell: + 440 m

Es puja per un terreny d'enllosat volcànic, pràcticament nu de vegetació, només amb il·lustracions de líquens a les lloses, semblants a rosetons. La baixada (-1.465 m) fins a Dos d'Âne per un terreny escalonat, et deixa ben baldat. Però l'excursió s'ho val, sobretot per les grans vistes que es té des de la Roche Écrite sobre els circs de Mafate i Salazie, i també als dos Pitons, el de La Fournaise i el des Neiges.

#### **Marla (dins del circ de Mafate)**

Sortida: Cilaos (1.178 m), poble molt turístic

Coll de Taibit: 2.080 m

Desnivell: + 902 m

Baixada a Marla: - 450 m, on dormim

Marla / Passera Etheve: - 200 m

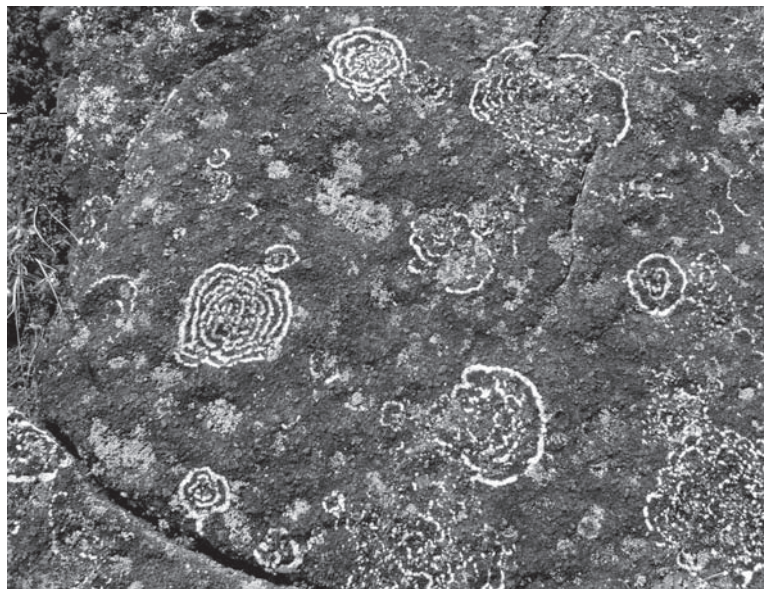
Passera Etheve / coll Taibit: + 650 m

Coll Taibit / Cilaos: - 902 m

El coll de Taibit comunica el circ de Cilaos amb el de Mafate, que no té cap carretera d'accés. Per aquest motiu és un circ poc poblat i salvatge, notorietats que el fan encisador.

#### **Le Piton de la Fournaise**

Sortim de Bourg Murat per visitar Le Piton de la Fournaise, l'únic volcà actiu de l'illa; feia dos anys de l'última erupció. És un dels volcans més actius del món, amb una mitjana d'erupció cada 10 mesos. Es baixen uns 150 m de desnivell fins arribar al gran cràter, i després de creuar-lo (uns 4 km de bel·leses esculturals de lava), se'n remunten uns 550 m per culminar les xemeneies encara vives de Bory (2.535 m) i Dolomieu (2.631 m).



Líquens a les roques.

Foto: Carles Sàez

#### **Le Piton des Neiges (l'únic 3.000 de l'illa)**

Sortida: Hell Bourg (1.030 m)

Arribada: Refugi Caverne Dufour (2.480 m), on dormim

Desnivell: + 1.450 m

Sortida: Caverne Dufour (2.480 m)

Arribada: Cim Le Piton des Neiges (3.070 m)

Desnivell: + 590 m

No puc deixar de transmetre-us la il·lusió que vàrem sentir en arribar al cim (el temps ens ho havia anat impedit). Hi érem a les 6 del matí, l'hora de sortida del sol. Un ventall de colors grocs-vermel·losos ens il·luminava el rostre i l'arc de Sant Martí s'hi afegia amb la seva corba acolorida. Després iniciàrem la baixada (-2.040 m) des del cim (atapeïda d'arbres amb barbes de caputxins) fins a la civilització, per refer maletes, ja que l'endemà marxàvem.

#### **Altres excursions que vam fer:**

—Takamaka. Un lloc emblemàtic, verd per excel·lència i ple de cascades.

—Excursió al llac Le Gran Etang.

—Cascada de Grand Galet, amb uns raigs d'aigua impressionants, al sud-est de l'illa.

—Un tomb d'unes dues hores per les colades, d'una bel·lesa plàstica especial, amb els seus bufadors, uns forats originats pel refredament sobtat de laves,



Escultura de lava.  
Foto: Carles Sàez

on les ones del mar piquen amb força i l'aigua brolla d'una manera semblant a guèisers. Després amb cotxe, entre Saint-Philippe i Sainte-Rose, es passa pel “camí de les laves”, on encara fumeja tota la muntanya que cau al mar. Hi ha rètols explicatius de l'any de cada erupció. La de l'any 2007 va córrer durant un mes, arrasant tot el que es creuava al seu pas. Van necessitar set mesos per reconstruir la

carretera. El paisatge és inèdit.

Hi vàrem ser la Mercè Ciutat, el Tato, la Núria Solé, el Josep Balagueró, el Carles Sàez i jo mateixa, amb un grat record que m'agradaria guardar sempre.

**Dolors Llordés**



Coll de Taibit.  
Foto: Carles Sàez

Nota:

Webs: <[www.reunion-nature.com](http://www.reunion-nature.com)> <[www.gites-de-france-reunion.fr](http://www.gites-de-france-reunion.fr)>

A La Maison de la Montagne o Oficina de Turisme es pot fer la reserva dels refugis

Guies útils: Hi ha guies dels diferents GR.

Informació general: La Guide du Routard ens va anar molt bé. Podeu consultar [www.runrando.free.fr](http://www.runrando.free.fr)

Com anar-hi: Air France vola des de París, des de Barcelona o Toulouse

Desplaçaments: podeu consultar els webs de diferents empreses de lloguer de vehicles

Època de l'any: època seca: hivern, de l'abril a l'octubre i la humida: del novembre al març. Ull amb les tempestes tropicals.

No us perdeu: Piton de la Fournaise

Piton des Neiges

Piton Maito

Cascades: podeu triar (Takamaka, Trou de fer, Biberon, Gran Galet...)

Els tres circs: Cilaos (en cotxe), Salazi (en cotxe) i Mafate (solament a peu)

En qualsevol cas, el temps determina l'activitat.



# Nusa Tenggara

Hi ha algunes constants que es repeteixen en tots els viatges inexorablement. Una, és que en algun moment soni “Hotel California” dels Eagles, una altra és un funeral. I anar a caure a una petita illa a l'est de Nusa Tenggara, com Sumba,<sup>1</sup> és reincidir en el tema.

Rebotat d'aeroports, per acabar a l'últim i més petit. El xofer comenta que en un poble pel que passem se celebra una cerimònia. Per la tarda, després de donar un tom pel port, m'hi atanso. La moto-taxi em deixa a l'entrada del poble, una rampa condueix a la plaça envoltada de cases tradicionals, desenes de persones l'envolten, alguns, sobre carros. Una percussió metàl·lica repetitiva sona entre un silenci expectant. És difícil veure què hi ha al centre de la plaça. A vegades la multitud es desplaça en bandades incontrolades per reagrupar-se de seguida. Al centre, unes persones duen fermats uns búfals i cavalls. També hi ha un policia i altres senyors seriosos. Al senyal d'un d'ells es mobilitza l'escorxador. Un darrere l'altre, els animals són sacrificats amb precises punçons a la jugular, un gran búfal d'aigua postra primer un

genoll per desplomar-se tot seguit. El terra és roig, en menys d'un minut enllesteixen. Després els animals són arrossegats per al seu especejament i els trossos es repartiran entre els assistents. Llavors el difunt pot ser dipositat a l'interior de la tomba familiar que hi ha davant de casa seva. Com més possibles té la família més animals són sacrificats. Les tombes són megalítiques, una pesada llosa les cobreix, n'hi ha de diferents tipus, les pertanyents a cristians poden ser construïdes amb totxos i ciment, però la creença Marapu obliga que les grans lloses siguin d'una peça i transportades des del lloc d'origen, ara amb camionetes.

En la visita a l'illa és difícil no topar-se amb alguna cerimònia, més o menys opulenta. El govern central intenta posar límits a les matances d'animals. L'economia familiar després d'un funeral pot quedar arruïnada, però el primer és el primer per als habitants de Sumba. Tenir un invitat estranger encara enalteix més la cerimònia fúnebre. Cal, això sí, anar proveït de regals sempre a punt a la motxilla, paquets de kreteks<sup>2</sup> per als homes i nous d'areca<sup>3</sup> per a les dones. En arribar a un poblat,

tant si se celebra una cerimònia com si no, cal convidar les persones que estan sota els porxos de bambú. Cal passar l'estona fumant, mirant, conversant..., llavors seràs una visita convidada, i passaràs a ser tractat com a tal: cafè, te, cocos, fruita..., t'ensenyaran, cofois, les cornamentes dels búfals i les mandíbules dels porcs penjades sota la



1. Illa pertanyent a la província de Nusa Tenggara Timur, de relleus més sinuosos que les seues veïnes, menys feréstega, a destacar que no conté cap volcà. Religió pròpia: Marapu. Les infraestructures turístiques són bàsiques. Les esperances d'un desenvolupament turístic, com a la resta de la regió, van ser escapçades pels atemptats de Bali.

2. Cigarretes d'una mescla de tabac i clau.

3. Nou que es barreja amb dos condiments més i es mastega, sense engolir-se. Provoca una gran salivera de color roig, fins que arriba un punt en què no es pot retenir dintre la boca, i s'escup, així un parell o tres de cops.



Tombes amb la gran llosa com a tapa.



Con interior del gran Cràter

coberta, algú que et comenta quan serà la propera cerimònia... llargues estones compartides... A l'est de l'illa, al departament de Kodi, és on les cases tenen els teulats més alts i punxeguts, i a una distància sempre prudencial del mar. Rattengaro és un poble al costat d'una desembocadura, elevat sobre una cinglera del darrer meandre. Per sota amb la marea alta les aigües es barregen, les teulades del poble veí sobresurten entre els arbres de l'altra riba, que davalla esglaonadament fins a la platja blanca flanquejada de cocoters. Entre els grans graons un nombrós grup d'homes talla una peça de pedra. La platja és buida, envestida per onades encrespades, el sol de mig matí ho omple tot. Als afores del poble

les tombes es mostren al vent i al mar. El més assenyat és anar a arrecerar-se sota el porxo d'una de les cases del poble, el paisatge de nou aconsegueix acoblar-se extraordinàriament, el magnetisme és potent.

Hi ha un gran descampat a Ruttengaro: un mal dia els nens jugant amb foc van encendre una de les cases, en aquell moment no hi havia adults al poble. El foc va calar i va cremar una dotzena de cases. Ara tot s'ha netejat, i els troncs i materials estan a punt per reconstruir-les. Cal reunir una mica de virolla per celebrar les cerimònies abans d'iniciar els treballs. Si hi ha sort i una jove és pretesa en matrimoni, el que ha de pagar el nuvi a la família serviria (sempre és una bona quantitat d'animals, hi ha molts joves que van a buscar dona a Timor i després tornen a Sumba).

### Cases tradicionals, oest de Sumba

I, com sempre, estan amunt i avall amb els morts. A vegades la família no disposa de diners per enterrar un difunt com es mereix, llavors es reserva el cadàver fins a millor temps. Altres cops una família està en condicions de celebrar l'enterrament d'un difunt recent, i es recorden d'un avantpassat que es podreix en una vella tomba llunyana i esberlada, llavors obren la vella tomba i recullen la pols i els quatre ossos que queden per traslladar-los a la nova residència. La feinada d'obrir i tancar la tomba ocupa molts homes. Per sort la llosa es parteix per obrir-la i facilita l'extracció de la part més petita que ja permet l'entrada d'un home, ara ni així aconsegueixen pujar-la de nou per tancar-la, hauran de venir-ne més, un altre dia.

L'illa de Flores és ben diferent. Venint de la quieta Sumba, sobta el seu dinamisme; molt més poblada, majoritàriament catòlica, amb vegetació exuberant, allargassada, vertebrada per una cadena volcànica, feréstega, compartida per multitud d'ètnies recloses en les seves valls abruptes.



El cràter del Kalimotu<sup>4</sup> conté tres llacs de diferents colors, que canvien en el transcurs dels anys. Una carretera asfaltada et deixa a vint minuts. De matinada el sol sortint sota el mar comença a tenyir el relleu, fins que cap a les set il·lumina el llac turquesa, i els espectadors comencen a desfilar. Es pot baixar pel bosc sota l'atenta mirada d'una família de gibons, fins arribar als poblets on només resten a aquella hora els nens petits i algunes dones, que t'indicaran la bifurcació a seguir. S'arriba al poble de sortida, Moni, a quarts de deu, quan la calor comença a castigar.

Una carretera de ritme lent creua l'illa de cap a cap, resseguint tots els accidents geogràfics, esquivant les múltiples esllavissades per enfilarse per unes ràpides marrades, canviant de vall, saltant de banda a banda d'illa, fins a topar amb alguna ciutat costanera (totalment prescindibles). Petits autobusos la recorren corba a corba, els passatgers s'encabeixen entre caixes i cistells, la qual cosa impacienta els estrangers, sempre apressats: les mil voltes que fa el vehicle cercant passatgers, anant a buscar-los o deixant-los a casa seva, servei de porta a porta. No surten fins que s'omplen, a la canalla els agrada viatjar al sostre, les senyores grosses a primera fila, els privilegiats (quasi sempre noies) al costat del conductor, l'ajudant t'avisa del lloc on has de baixar.

Les senyores vesteixen per la festa amb els millors sarongs, els diumenges sempre hi ha alguna cosa a celebrar: una missa, un aniversari, una comunió.

Hi ha volcans erectes i esvelts, altres, menjats per la vegetació com antigues ruïnes, de joves amb arbres arrasats com pues a les seues fal·des, n'hi ha de troncats i esberlats a l'abisme, els barrancs excavant la roca volcànica, barrejant-se amb surgències calentes.

A l'est de l'illa el port de Labuanbajo és el punt de connexió amb les següents illes. Komodo i Rinca són dues petites illes entre Flores i Sumbawa, famoses perquè hi habita el varà més gran que existeix al planeta: el dragó de Komodo. La sabana

predomina, amb uns quants arbres disseminats per les serres. No és fàcil veure dragons deambulants, marxen a la vista de desconeguts. Els guardes del parc coneixen on són els caus, però a la femella que guarda els ous no li agraden les visites i surt del niu amb gest agressiu. Els dos guardes porten un pal de fusta que s'obre a les puntes i els allunyen del seu objectiu, falcant-los contra el seu llarg coll. No se sap per què aquests formidables animals són endèmics d'aquestes terres, ni per què hi ha quatre mascles per cada femella, ells són el cap de la piràmide alimentària, s'alimenten de búfals, cabres i tot el que se'ls posa per davant. La seva mossegada és extremadament tòxica, un búfal pot trigar setmanes a morir, i al dragó li sobra la paciència. De totes maneres a les casetes d'entrada al parc de l'illa de Rinca sempre n'hi ha algun de vagarós esperant menjar, treient les seues verdes llengües, ensenyant les tremendes urpes, deixant-se observar pacíficament. Els grans mascles arriben als tres metres.

Un barquet fa un circuit entre Flores i Lombok, aturant-se a les illes dels varans i altres indrets escollits per submergir-se en apnea amb companyia de tortugues, rajades, mantes. El trajecte recorre la costa nord de l'illa de Sumbawa, que és musulmana com Lombok, cosa excepcional en aquesta cadena d'illes, on cada una professa una religió diferent. La normalitat torna després a Bali: hinduista.



Les ofrenes de cada dia

4. Principal punt de visita de l'illa de Flores. Volcà que erupcionà al segle XIX, en diferents explosions, deixant els tres cràters amb els seus llacs independents.





Cim i llac del Gunung Rinjani

L'illa de Lombok té unes dimensions de 80x80 km, més petita que l'anterior, la proximitat amb Bali fa que intenti seguir el seu estel. Hi ha uns quants enclavaments turístics de platja que semblen perennement necessitats de clients. Però, el realment extraordinari és el seu enorme volcà de 3.760 m. d'alçada que gairebé ocupa tot el seu nord: Gunung Rinjani. Densament poblada, l'illa fuig de la pàtina mat de la plana a mesura que remuntem pels camps d'arròs esglaonats vers la muntanya sagrada. Sasak és la cultura i la llengua pròpia de l'illa, combinada amb l'islam, va guanyant protagonisme, atansant-nos al volcà; van desapareixent les caputxes de les dones, fins i tot les nenes darrerament duen aquesta andròmina al cap.

El Gunung Rinjani és un Parc Nacional, l'excursió és popular, també com a pelegrinatge. S'acostuma a fer en tres dies, cal guia i pagar l'entrada corresponent. És una pujada exigent pel seu desnivell. El primer dia es parteix d'uns camps d'arròs per anar vorejant el vessant, creuant multitud de profundes barrancades excavades mostrant la roca nua treballada. De seguida els núvols s'apoderen dels relleus, i definitivament es remunta per un pronunciat vessant, fins a la vora del cràter, on hi ha un lloc d'acampada. 1.700 m de desnivell. En resten 1.000 fins al cim. Se surt de nit per arribar a dalt a punta de dia,

remuntant per la cresta del cràter fins als darrers 300 m que són pit amunt i de pedra solta. Des de dalt tens la visió de tota l'illa, el cràter interior amb llac en mitja lluna, i un con al centre jove i actiu. De tornada, després de desmuntar el campament i davallar els 600 m que ens separen del fons del cràter, es passa la nit al costat del

llac. Per la tarda els núvols fan net mentre reposes a les aigües termals. El darrer dia es torna a pujar el cràter per l'altra banda, i es davallen, primer entre vegetació de sabana i després pel bosc plujós, els 2.000 m fins a la porta del parc. El cràter de 8 km d'amplada, el llac, el volcà que fumeja, les surgències que tinten de groc les barrancades, els núvols lliscant ofereixen tota la solemnitat implícita a una muntanya sagrada. Cal ser respectuós i no molestar els genis que l'habiten, gaudint dels seus favors, està mal vist fer córrer una pedra muntanya avall o cridar.

Els balinesos practiquen un hinduisme arrelat i particular, les ofrenes als bons i als mals esperits se succeeixen durant la jornada. Una celebració balinesa és d'un detall delicat, els guarniments fets amb col·lectivitat i mà artesana són de materials naturals.

Passejant per les rodalies de qualsevol poble, deixant-te conduir per les fragàncies i la frondositat tropical, no és gens rar topar-se amb alguna de les moltes cerimònies que se celebren, motius mai en falten. Seràs benvingut, et convidaran a cafè, pastissos, participaràs de la festa, envoltat de persones ben arreglades i dones de bellesa subjugant, mentre els protagonistes de l'acte reben les benediccions de la sacerdotessa, que vetlla l'altar ple d'ofrenes configurades amb el gust exquisit d'un poble amant del goig estètic.

**Text i fotos: Lluís Freixinet**

## Perdut retrobat

Els diumenges ens vestim de diumenge. Una malla, una samarreta, un impermeable per si el temps plora i una motxilla a l'esquena.

### 24 i 25 de juliol

Som 23 companys disposats a agafar l'autocar a Nerín. El dia que la nostra dèria muntanyenca no faci olor de res, haurem de demanar un bitllet per la ciutat que hi ha al final de la via, penso sempre. Avui, però, anem a la muntanya. Des de la finestra de l'autocar, tot passa de pressa. No sembla que es mogui l'autocar. Es mou el món.

Ja s'endevinen les tres Sorores. Mont Perdut, Soum de Ramond i Cilindre de Marboré. En arribar a Cuello Gordo, hem de baixar de l'autocar. Després caminarem un parell d'hores, contornejant la ziga zaga superior del canó d'Ordesa, fins a arribar a la que serà la nostra estada. El refugi de Góriz. De moment es veu petit, queda lluny. A mesura que ens hi atansem, però, comencem a distingir el color groc llampant de les finestres.

Aquest cap de setmana, al cel no hi ha cap núvol. S'hauran adormit, penso. Sense formes, el cel és més gran encara.

Tots compartim la mateixa il·lusió. El cim del Mont

Perdut, de 3.355 m d'alçada. Cal un bon esforç. Els últims 400 metres de desnivell per una canal molt dreta, amb gelera a l'esquerra i tartera a l'altra banda, ens posen l'última prova. Triem la tartera, dues passes endavant i una enrere, però sempre endavant. Fins dalt.

Allà dalt, tot és el que sembla. Les abraçades al cim semblen més de debò que a la terra baixa. Intercanviem il·lusions, sentiments...

És difícil d'entendre-ho perquè és difícil d'explicar-ho. Els amics de la terra plana no ho comprenen. I amb raó. Cansament i il·lusió? Podeu sentir aquestes dues sensacions alhora?

Sí.

Sí, si t'agrada l'olor de la terra mullada. Sí, si el crit de la llúdriga t'esborrona la pell. Sí, si l'aigua transparent de l'estany és capaç d'asserenar-te. Sí, si pots entendre que la suor t'embruta el cos però et neteja la ment...

Així ens agrada. Demà, abans d'encarar-nos a la vida, ens passarem per aigua.

Allà dalt, al Perdut, ens varem sentir més amics encara.

**Dolors Llordés**





## Cuita el Sol 2009

El dissabte 6 de juny, a Àreu (Vall Ferrera, Pallars Sobirà) es van sentir de nou les campanes i les esquelles quan, al principi de la posta de sol, prenia la sortida des de la plaça de l'església d'Àreu la V Cursa "Cuita el Sol", organitzada pel CEL, l'EMD d'Àreu i l'Ajuntament d'Alins i que puntuava per la VIII Copa Catalana de Curses de Muntanya (Skyrunning) de la FEEC. La Cuita el Sol, en origen, és la prova més alta del calendari de curses peninsulars, ja que els participants s'enfilen fins als 2.905 m del Monteixo, el sostre de les carreres de muntanya espanyoles.

L'origen de la prova està basat en un conte d'en Pep Coll, "L'home que corria més que el sol", i que per la descripció geogràfica de la història, bé podria succeir a Àreu. Com cada any, la cursa, a més a més de tenir un caire esportiu, també va ser una jornada festiva i cultural, amb un assortit mercat de productes pallaresos, i amenitzada pels acordionistes de Sort.

La participació efectiva va ser de 547 atletes amb 95 inscrits no presentats. Serà que aquests ja van preveure el mal temps que va ensenyorir la carrera. A Àreu, qui no van fallar a la cita anyal de la Cuita van ser la gent de la Vall Ferrera i del Centre Excursionista de Lleida. Si bé el límit de la inscripció és de 400, la diferència es deu a la discriminació positiva que es fa per les noies, nens i pallaresos.

A la vista del temps (plovent i nevant a 2.000 m i tronades), de les previsions (millora progressiva amb cota de neu a 2.100 m) i de l'estat de la muntanya (blanca a partir dels 2.500 m), es va reunir el Comitè de carrera (àrbitre i delegat de la FEEC, director de la cursa i corredor escollit per sorteig dels presents, dorsal 524) i van acordar fer l'itinerari alternatiu previst i aprovat pel PNAP: Àreu, Pla de la Selva i Trencall dels Sucarrats. Total uns 10,500 km i 800 m de desnivell amb total seguretat, per pista forestal i amb una garbera de mantes (cedides per l'Acadèmia Militar de Talarn) a les arribades. Això va provocar alguna petita queixa... tenen raó. La Cuita és el Monteixo!

En 2 torns, a les 6 les noies i els joves i a 2 quarts de 7 els nois, després d'haver escoltat els pregons

de la Cinta, de l'Associació Cultural Cambuleta, i del Pep Coll (inspirador de la Cuita el Sol i lluint el dorsal 100) i dels 10 tocs de la campana de l'església, van sortir esperitats els 547 participants (primer 102 noies i 42 joves), que feien molt goig ben abillats amb els bonics dorsals de BUFF. La sortida va comptar amb la presència de la delegada territorial d'Esports de la Generalitat, Núria Ramon.

El retorn al poble, com és habitual, va ser neutralitzat.

Els guanyadors han estat: Gabriel Crosas Salvans del Serragrenyada i la Laura Orgue Vila d'Iguallada, seguits de l'Òscar Roig del Pedal.cat i de la Lourdes Aymerich de l'Ass. Esp. Diedre, i de Josep Cuadrat (UE Urgellenca) i Isabel Oliván de Viladecavalls. En la resta de les categories, en veterans Quim Raich (Poliesportiu Puigcerdà SE) i Àngels Batalla (CE Pobla de Segur) es van endur el gat a l'aigua, i en categoria Master, la victòria fou per a Jaume Orgué (Espeleo Grup Anoia) i la incombustible Teresa Forn (2x2 Santpedor) i en Sub 23 Marc Alonso Roca de la Seu d'Urgell i la basca Anne Lasa Eskisabel es van imposar.

Per entitats, va guanyar el CE Pobla de Segur, seguit dels Mountain Runners de Berga i de la UE Urgellenca. I per equips van guanyar els VerticRunners.

El gran premi Quim de l'Aubac, reservat als pallaresos, va ser per al Manel Martinez Garcia, de Sort, i l'Àngels Batalla, de la Pobla Segur.

El 1r ferrerenc va ser Ricard Palou, d'Àreu.

A la Cuita el Sol Jove, reservada als menors d'edat i amb arribada al pla de la Selva, en categoria júnior va guanyar Genís Zapater (CE de la Segarra) i Ares Izard Forrellad (CE Lleida), ambdós membres del CTEMC. I en categoria infantil, van endur-se la victòria Arnau Baques (UE Sabadell) i Laia Fontelles del CE Pobla de Segur. S'hi van inscriure 46 i van sortir 42. Es nota la labor feta a nivell dels IES del Pallars Sobirà, on es van fer un parell de xerrades informatives.

El cronometratge, a càrrec de Trail-No-Limit, perfecte.

Els avituallaments van ser servits per PowerBar i el sopar per l'Hotel Vallferrera i el Càmping Pica d'Estats.

El fet de disposar de la carpa de la Diputació de Lleida ens va permetre de superar amb tranquil·litat el matí plujós i el vespre fred, i els WC portàtils subministrats per Cervós van ser de gran utilitat per suplir la manca d'infraestructures sanitàries al poble. L'àrea de seguretat, instal·lada al prat de Gràcia, va comptar amb la presència de Protecció Civil, Creu Roja, Hospital de Santa Maria de Lleida, Mossos d'Esquadra, Forestals, Bombers i el servei de Telesa per les comunicacions.

El diumenge al matí, al camp de futbol, primer es va servir una abundosa xocolatada i just després es va fer el repartiment de premis, a cura de les autoritats presents (poques a causa de les eleccions europees) i dels principals organitzadors i patrocinadors, i la rifa de material de muntanya pels participants, amb regals cedits per Unipreus, Salomon i Buff.

L'Organització demana disculpes, referenciades a Sant Pere, pel canvi de l'itinerari i per les molèsties que això ha ocasionat i agraeix la comprensió dels participants. També aprofita per recordar als participants que en breu podran descarregar-se la foto que a cadascun d'ells van fer-los a mig recorregut.

L'enhorabona a tots els corredors i acompanyants, que un any més van convertir aquesta bonica raconada del Pallars Sobirà en una autèntica festivitat, tant esportiva com cultural.

Moltes gràcies a tothom que ha ajudat i participat i fins el proper dissabte 5 de juny de 2010, en què estudiarem millor l'itinerari alternatiu.

## DIFUSIÓ MEDIÀTICA:

### Televisió:

Als esports del telenotícies de TV3 el diumenge 7 de juny (migdia i vespre), a les desconexions territorials.

Al programa "Muntanyes d'aventura" i "Aventura & Btt", tant en català com en castellà i en euskera, Esports d'aventura del C-33, que s'emet a les

televisions de la xarxa de TV local catalana, a les TV de Castella i Lleó (Burgos, Lleó, Ponferrada, Salamanca, Segovia, Zamora, Valladolid Canal-29, Pàlencia, Àvila, Aranda, Benavente, Peñaranda i Miranda) i a l'Euskal Telebista (etb3). Durada de 12 minuts.

### Prensa:

Reportatges a *Segre*, *La Mañana*, *Desnivel*, *Vèrtex* de la Feec, *Aresta*, *Borrufa*, *Natura* i altres sobre temàtica de muntanyisme i atletisme.

### Internet:

A part del web oficial del Centre Excursionista de Lleida, se'n parla en un munt de webs de curses de muntanya i d'atletisme. A internet, hi ha 11.600 entrades al cercador Google.

Per més informació gràfica a Internet:

<http://www.cel.cat/>

<http://www.cuitaelsol.org/>

<http://pirineuweb.blogspot.com/2009/06/cuita-el-sol.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=UbfxlMRhCAE>

<http://www.youtube.com/watch?v=hCvgQUvkxOO>

<http://www.feec.org/Noticies/noticia.php?noti=4828>

<http://societatilimitada.wordpress.com/2009/06/06/cuita-el-sol-descafeinada/>

<http://picasaweb.google.es/lh/view?q=cuita+al+sol&psc=G&filter=1#>

<http://www.mendiak.net/modules.php?name=Forums&ile=viewtopic&t=20804>

<http://meteopallars.blogspot.com/2008/06/els-homes-que-corren-ms-que-el-sol.html>

<http://www.engarrista.com/content/view/89/28/>

<http://blocs.xtec.cat/carmevallferrera/>

Prèviament, es van confeccionar 1.000 pòsters i 200 banners per repartir per tots els pobles de la Vall Ferrera.

**Centre Excursionista de Lleida, EMD Àreu i Ajuntament d'Alins**



## ITINERARI EXCURSIONISTA NÚM. 101: EL PONT CABRADÍS

L'Aigua de Valls és un riu que neix entre el Pedraforca i la serra del Verd, i s'escola entre aquesta serra i la d'Ensija, en direcció sud, fins a unir-se al Cardener per una espectacular afrau, al punt més estret de la qual l'aigua desapareix per seguir un breu curs subterrani. Aquest punt és el Pont Cabradís (o Quedradís), una notable curiositat natural. Crec que no n'hi ha cap de semblant al nostre país. Sorpren, però, la poca informació que hi ha sobre aquest bell indret a la bibliografia excursionista. A Internet es poden trobar més referències (prop de 150 entrades al Google) però la majoria són poc concretes i, en algun cas, inexactes. Hi vaig anar per primer cop, l'any 1982, en una excursió de caire mig familiar, acampant (llavors era permès) prop de la Perera. Anys després hi vaig conduir una col·lectiva del Centre, i darrerament hi he tornat amb amics també del Centre. Sempre m'ha semblat un paratge sorprenent, amb un camí d'accés curt però molt variat, tan atractiu com el lloc on porta. Tot això aconsella incloure aquesta mini-excursió en la sèrie, ja centenària, dels Itineraris Excursionistes.

Es pot anar al Pont Cabradís pel nord, des de Feners pel Molí d'en Güell, i pel sud, pel Molí de la Corriu (l'accés normal antany) o, millor, per la carretera de Sisquer i Montcalb. Descriurem aquesta darrera opció, tenint en compte que molts camins antics ja s'han perdut del tot.

L'aproximació des de Lleida serà, doncs, per Solsona i Sant Llorenç de Morunys, on, sense entrar a la

vila, prendrem la carretera LV 4241 en direcció a Berga. Poc després de la fita del km 40, neix a mà esquerra un trencall que puja a Sisquer i Montcalb. Cal prendre'l, és estret però pavimentat i s'enfila en llaçades pel solell dels flancs meridionals de la serra d'Ensija. Queda a mà dreta la casa de Bancells. Uns quants revolts més ens porten al petit llogarret de Sisquer, antic cap de municipi, del qual destaca l'església. Segueix la pujada en revolts, i un parell de quilòmetres després de Sisquer, quan s'assoleix la petita carena del Tossal de les Forques (1.220 m) s'abandona el vial (que segueix cap a Montcalb) per prendre a mà esquerra una pista de terra en bon estat. El teló de fons és magnífic, el Port del Comte i les serres del Verd i d'Ensija, amb el Pedraforca entremig. Es baixa en grans llaçades, deixant a mà esquerra els masos de Vall-llonga i el Perilló, per seguir fins a la Perera, última masia d'aquest sector. La pista no acaba aquí, sinó que s'endinsa a la gorja de l'Aigua de Valls, cada cop més pregonada. El riu queda a mà esquerra. L'estat de la pista està bé per al pas de turismes, i es pot seguir en suau baixada fins a una mini-resclosa que barra el curs del riu, amb força espai per aparcar. Val la pena, però, aparcar a cosa d'1 km o 1,5 després de la Perera i recórrer a peu el darrer tros de pista per no perdre's la bellesa dels llocs per on passa, especialment a mà esquerra, a l'altre costat del riu, amb les grans muralles de conglomerat del Morro d'Aguilar i els feréstecs solcs de la Canal de Comallonga i la Canal Molinera. Si ho fem així, cal afegir el temps suplementari (una hora més, anada i tornada).



0,00h. Resclosa sobre el riu Aigua de Valls (985m). La pista, ara més precària, segueix planera, remuntant el curs del riu. Al cap de poc, desapareix per convertir-se en un ben fressat camí que en pocs minuts mena a un pla, arran d'aigua. Aquí comença l'aventura. Cal primerament superar el marge de la nostra dreta per una precària escala de barrons de fusta, ajudant-se si cal amb una dubtosa corda que penja de dalt. Al capdamunt, neix un corriol estret que remunta el curs del riu. Tot seguit,

s'arriba a un pelat de roca inclinada i polida, que cal travessar amb precaució, un xic elevats sobre el riu, que bramula als nostres peus. No és l'única llastra que trobarem, però sí la més llarga. El viarany segueix sempre remuntant el curs de l'Aigua de Valls, amb petites pujades, que sovint cal superar pels esglaonats naturals de la roca, i curtes baixades sobre un sòl relliscós a causa de la humitat i la fullaraca. La vegetació és esponerosa i variada. L'arbre dominant és el pi rojal, però a l'ombrívola gorja veiem també exemplars de faig, teix, grèvol i roure i, sobretot, de boix, les fermes soques dels quals sovint són un útil agafador. A l'altre costat s'alcen, altíssimes, les muralles de conglomerat, entre les quals destaca el vertical promontori del Castell d'Asés. El riu queda bastant per davall nostre.

0,25 h. Torrent Fondo, o Clot de l'Infern. Neix a les altures de la serra d'Ensija, i sempre porta aigua. No s'hi pot baixar directament: el camí entra a la gorja de l'esmentat torrent, remuntant-la uns 30 m, fins que descriu una llaçada i gira enrere, en franca baixada, adreçant-se a la sortida d'aigües. Una llastra polida i inclinada permet baixar al nivell de l'aigua, on es travessa el torrent per unes pedres. El camí sembla desaparèixer, però el retrobem remuntant uns metres el torrent Fondo, per un esglaonat natural de roca a la vorera dreta hidrogràfica. Més amunt, segueix el corriol amb alguna llastra inclinada i polida, i un parell de fermes pujades per sengles graus a la roca, on cal fer ús de les mans. Estem flanquejant el serrat de la Maiola, a la part alta del qual s'assenten les cases de Bonner. Hem guanyat força altitud sobre el curs de l'aigua, que emet un soroll eixordador. Acaba la darrera i llarga pujada per la roca i el corriol planeja, tot i que encara s'ha de travessar alguna llenca inclinada i llisa.

0,50 h. Planell herbat (1.055 m) que uneix els dos vessants de la vall, separats només per una vintena de metres. L'Aigua de Valls ha desaparegut, i la seva remor sona esmorteïda: som al Pont Cabradís, on el riu passa uns 35 metres per davall nostre, en un curs subterrani d'uns 60 metres de llargada. Pel costat de l'entrada d'aigües (N) és impossible baixar al riu sense una corda. Una barana improvisada protegeix un balcó natural.

Però pel costat de la sortida d'aigües (S) neix un corriol que comença baixant moderadament, però aviat es precipita avall per una mena de coma molt pendent, amb força arbres i arbusts que faciliten el descens. Un curt i darrer descens per una roca polida ens deixa al nivell de l'Aigua de Valls.

0,55 h. Boca sud del Pont Cabradís (1.020 m). És tot un espectacle de la natura, en forma de gran caverna de la qual surt el riu, ornamentada pels travertins resultants de les filtracions i degotalls i per un bé de Déu de molses. Quan el riu porta poc cabal, és possible (i emocionant) seguir el curs subterrani (uns 60 m) fins a la boca d'entrada, visible a l'altre extrem. Cal, però, anar preparat. També, enlairada sobre l'arc natural, s'obre la boca d'una petita cova, de reduïda secció, accessible només per una estreta cornisa.

Des del planell superior del Pont Cabradís, es pot seguir amunt, cap al Molí d'en Guell, i també pujar dretament a les cases de Bonner. Però havent deixat els vehicles a la pista de la Perera, retornarem desfent el recorregut de vinguda.

1,50 h. Mini-resclosa, i pista de la Perera. (2,50 h. aprox. si hem deixat el vehicle abans, tal com hem aconsellat.)

**Manel Cortès**

#### Notes:

1) He emprat el mot llastra, referint-me a una llenca de roca inclinada i polida, de mal pas, tot i sabent que no és normatiu. Tanmateix, és mot d'ús normal entre la gent de muntanya (Llastres de la Morta, a la Pleta de Riu Malo). Al Pallars en diuen Llanasca, que tampoc és al diccionari.

2) No és aconsellable l'anada al Pont Cabradís en època de grans pluges, quan els torrents van crescuts i les llastres mullades fan de mal travessar. Tampoc a l'hivern, quan el fred és viu i tot està glaçat. En aquest temps, però, els degotalls del Pont Cabradís es glacen formant una cascada de caramells comparable a l'Argenteria dels Col·legats, i justifica l'anada, si es va ben preparat.

3) Atesa la curta durada d'aquesta excursió, pot completar-se pujant amb vehicle fins a Montcalb. La gran panoràmica de què gaudeix aquest llogarret (deshabitat, però no abandonat) justifica els 4 km de distància.

#### Cartografia:

*Serra d'Ensija i Rasos de Peguera*, escala 1/25.000. Ed. Alpina.





## Un passeig per l'estany d'Ivars i Vila-sana

El programa de Cohesió Social i Oci 'Quedem?' d'Òmnium Cultural va proposar diferents sortides a indrets de Lleida i de Barcelona amb la finalitat de donar a conèixer llocs, monuments i festes tradicionals a persones de diferents races i cultures (Senegal, Marroc, Mali, Romania, Guinea...), que viuen al nostre país, per tal d'apropar-los i difondre la nostra personalitat, cultura i llengua catalana.

Així doncs, el diumenge 31 de maig de 2009 vam fer una sortida a l'estany d'Ivars i Vila-sana organitzada per Òmnium Cultural (conduït per l'Aziz i la Cecília) amb la col·laboració del Centre Excursionista de Lleida (representat per Joan Ramon Segura) i d'altres entitats com l'Ateneu Popular de la Plana d'Urgell, el Consell Comarcal del Pla d'Urgell i el Consorci per a la Normalització Lingüística, a més a més de particulars interessats en l'activitat.

En aquesta sortida a l'estany d'Ivars i Vila-sana vam tenir l'oportunitat de redescobrir un espai natural que recupera la memòria històrica de l'estany assecat l'any 1950 contra la voluntat popular. Antigament, durant molt temps aquest estany havia estat un centre de vida social: oci, caça, pesca i celebracions. Avui aquest espai natural torna a ser

real i s'ha retrobat amb els seus orígens per convertir-se de nou en un lloc de passeig i d'interpretació de la naturalesa.

Aquesta informació ens la va facilitar, de manera molt correcta i acurada, l'Eduard com a guia del Consorci de l'Estany d'Ivars i Vila-sana.

Nosaltres, la M. José i la Rosalia, vam participar dins d'aquest programa de Cohesió Social i Oci 'Quedem?' en dues sortides més:

La primera a l'Aplec del Caragol al maig, on diferents penyes ens van convidar a tastar un menjar típic de Ponent i redescobrir els Camps Elisis; i una segona sortida el 13 de juny a Barcelona, on vam passar un dia diferent i divertit amb gent d'arreu de Catalunya i de diferents països, on vam visitar la Rambla, el Raval del mar, el Raval de la Modernitat, amb un final de festa amb el concert del grup RumbAmazigha.

Els participants d'aquest programa es van mostrar satisfets i contents de participar-hi i de poder gaudir de les diferents activitats que els van apropar més a la cultura, personalitat i llengua catalana.

**Rosalia i M. José**



# Sobre l'espectre de Brocken



Foto: Gemma Esteve

No, no parlarem de fantasmes, sinó d'un curiós (i poc freqüent) fenomen meteorològic, tan natural i explicable com ho pugui ser l'arc de Sant Martí, però molt més rar. Certament, si tothom ha vist força vegades l'arc de Sant Martí, senzill o doble, fins i tot sense moure's de casa, ben pocs de nosaltres hem estat testimonis de l'aparició d'un espectre de Brocken. El nom d'aquest fenomen ve donat de la muntanya de Brocken, de 1.142 m, punt culminant del Harz, un vell massís hercinià d'Alemanya, ric en filons metal·lífers i també en boscos. Per la seva situació, relativament elevada sobre la plana que suposa un obstacle als vents humits procedents de la mar Bàltica, al Harz és molt habitual la presència de boires. I la boira és element necessari per a la formació d'un espectre de Brocken, de manera que en aquella muntanya el fenomen no és infreqüent.

L'espectre de Brocken apareix com un cercle o mig cercle lluminós, enmig del qual l'observador veu la seva ombra en silueta, projectada sobre el mar de núvols o la boira plana. Cal estar situat en un lloc elevat, amb el Sol exactament a l'esquena i

molt baix, i la capa superior del mar de núvols ha d'estar a un nivell semblant. Si es donen les condicions ideals, cada espectador veu només la seva pròpia imatge, molt rarament la dels companys. Quasi sempre, el cercle lluminós és vivament irisat. El fenomen és degut a la retroflexió de la llum en les gotetes d'aigua en suspensió a l'atmosfera, constituents de la boira.

L'espectre de Brocken es veu majorment a les muntanyes, però també s'ha observat des d'avions en ple vol i de vaixells a alta mar.

La primera descripció coneguda d'aquest curiós fenomen la va publicar a l'any 1787 Johann Esais Silberschlag, qui en donà una interpretació correcta. M. Hane publicà una altra descripció uns anys més tard. Al nostre país, la més antiga referència que he trobat data de l'any 1915, en què l'espectre de Brocken fou vist des de Sant Llorenç del Munt. La *Guia Monogràfica de Sant Llorenç del Munt*, publicada pel C.E. de Terrassa a l'any 1935 (hi ha una edició facsímil de 1984), inclou una detallada descripció del fenomen que, per haver reunit característiques extraordinàries, transcrivim aquí:

"El 10 d'octubre fou observat per un grup d'excursionistes quan, entre les tres i les quatre de la tarda, al bell cim de la Mola i cap al NE, notaren siluetes d'imatges humanes en moviment, projectades sobre una espessa boira que, a uns 8-10 metres d'alt, corria per tota la vall en direcció a Sant Llorenç Savall. Per espai d'uns trenta minuts continuà la visió, durant la qual cada excursionista contemplava, sorprès, la seva pròpia figura agegan-





Foto: Gemma Esteve



Foto: Gemma Esteve

tada dalt dels núvols i voltada pels bells colors de la llum solar. Es repetí més tard, aquell dia, el fenomen, projectant-se aleshores totes les figures dins d'una aureola de grans dimensions, no mancant el perfil de la Mola amb el monestir. Novament aparegué aquell dia per últim cop l'espectre, però en lloc d'una, eren dues les aureoles irisades dintre de les quals els excursionistes eren reproduïts.”

Sense reunir característiques tan excepcionals, també la gent de casa nostra ha vist i fotografiat l'espectre de Brocken. A l'*Aresta* núm. 30, es publi-

cà una fotografia obtinguda per Kildo Carreté des de Terranyes, als Ports. I a l'*Aresta* núm. 56 una altra fotografia, aquesta de l'Andreu Cots, obtinguda des del Crabiolés. En aquest moment disposem d'imatges més recents, captades per la Gemma Esteve i el Jordi Timoneda, a la vall de Pineta, que ens plau incloure aquí com a perfecte complement d'aquestes ratlles. I el proper hivern, quan la boira embolcalli Lleida, cap al Montsec, a empaitar l'espectre de Brocken projectat sobre el mar de boira!

**Manel Cortès**

## V I D A D E L C E N T R E

### Apunts i comunicacions

Des del mes de juny els dilluns us enviem per correu electrònic el que hem anomenat BUTLLETÍ DIGITAL on us informem de les notícies més rellevants de l'entitat. Si no ho heu rebut vol dir que no tenim les dades correctes del vostre correu electrònic o no ens les heu tramès. En qualsevol dels dos casos feu-nos arribar l'adreça correcta a cel@cel.cat amb el vostre nom i estareu informats setmanalment de les novetats i els canvis de calendari. Si creieu que hi ha notícies rellevants que han de constar al butlletí feu-nos-les arribar abans del divendres anterior.

El propassat diumenge 24 de maig es va celebrar un aplec a l'ermita del Remei d'Oroners, on es van aplegar més de 60 assistents. Aquesta trobada a l'ermita troglodítica feia més de 15 anys que no se celebrava, ja que el camí estava molt malmès. La tardor passada el Centre va arranjar el camí i va netejar la capella romànica. Aquest fet va esperonar la gent de la vall d'Àger a recuperar la festa. Durant la celebració tothom va tenir paraules de reconeixement i d'agraïment vers la nostra tasca.

**Joan Ramon Segura**

